

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 3

ul. Żeromskiego 11, 22-500 Hrubieszów

tel./fax 84 696 - 25 - 24

e-mail: sekretariat@zsnr3.pl

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

**ZESPOŁU SZKÓŁ Nr 3
im. Tadeusza Kościuszki**

w HRUBIESZOWIE

„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem, o to, ażeby bardziej był, a nie tylko miał, aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla drugich” - Jan Paweł II.

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (zwłaszcza art. 72)
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
3. Konwencja o Prawach dziecka
4. Karta Nauczyciela
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z dnia 24 lutego 2017 r., poz. 356).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
7. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z dnia 11 stycznia 2017 r., poz. 59).

MISJA SZKOŁY

Nie ma większego bogactwa od rozumu i lepszego dziedzictwa, niż dobre wychowanie.

WZORZEC ABSOLWENTA:

Pragniemy aby nasz absolwent:

- był osobą dojrzałą fizycznie, emocjonalnie, społecznie, duchowo;
- odróżniał dobro od zła, prawdę od manipulacji i postępował zgodnie z tym systemem wartości i normami społecznymi;
- był patriotą szanującym własną ojczyznę, jej dorobek, społeczeństwo i rodzinę, innych ludzi oraz środowisko naturalne,
- był osobą dbającą o godność własną i innych,
- wyznaczał sobie nowe cele, ustawicznie się rozwijał, adaptował do nowych warunków społecznych i wyzwań współczesności,
- potrafił korzystać ze zdobyczy cywilizacji i kultury.

Wychowanie uczniów w ZS Nr 3 ma charakter:

- Wspierający- w sferze fizycznej, emocjonalnej, społecznej i duchowej.
- Podmiotowy – w centrum jest osoba ucznia, jego podmiotowość i godność.
- Indywidualny – tempo nauczania i wychowania, dobór treści i metod jest dostosowany do indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia oraz jego potrzeb w obszarach rozwoju: fizycznego, emocjonalnego (psychicznego i intelektualnego) społecznego i duchowego.

II. ANALIZA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH SZKOŁY.

DIAGNOZA JAKOŚCI FUNKCJONOWANIA UCZNIÓW:

Działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły zakładają przede wszystkim podmiotowe traktowanie ucznia oraz ukierunkowują proces wychowawczy na wartości, które skłaniają do podejmowania odpowiednich wyborów i decyzji. Ponadto określają zadania i formy realizacji zadań, które podejmowane są, aby wspierać ucznia ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej (psychicznej i intelektualnej), społecznej i duchowej. Także podejmowane działania wspierają młodzież w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu. Zadania wychowawczo-profilaktyczne w szkole realizowane są przez specjalistów, na zajęciach z wychowawcą klasy oraz w przedmiotach na zajęciach lekcyjnych.

Cele i zadania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego opracowane są przy współpracy z rodzicami uczniów. Istotnym elementem jest działalność wychowawcza, informacyjna, edukacyjna, wczesnej interwencji, działań alternatywnych, zmian środowiskowych, aż po zmianę przepisów społecznych. Wiodącą jest także diagnoza jakości funkcjonowania uczniów. Diagnoza opiera się na obserwacji środowiska szkolnego uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych (nauczyciele, wychowawcy, specjaliści), na rozmowach z uczniami, rozmowach z rodzicami uczniów, analizie dokumentacji szkolnej, konsultacjach z nauczycielami i wychowawcami, opinii o środowisku szkolnym i pozaszkolnym będącym otoczeniem szkoły zaczerpniętej od policjantów; diagnoza opiera się także na analizie ankiet dot. bezpieczeństwa w szkole, ankiet dot. zagrożeń środkami odurzającymi, dopalaczami, nikotyną, alkoholem, ankiet dot. zdrowego stylu życia, także ankiet badających potrzeby uczniów w zakresie poradnictwa zawodowego. Rodzice wypełniają Kwestionariusz Wywiadu Środowiskowego, ankiety podczas Ewaluacji Wewnętrznej zgodnie z tematyką danym roku szkolnym. Diagnozą objęci są w szkole uczniowie, ich rodzice, nauczyciele, wychowawcy, specjaliści.

Analiza materiału diagnostycznego dowodzi, że uczniowie wykazują: 1) pozytywne zmiany w postawach, wiedzy i zachowaniu - nawiązują konstruktywne więzi rówieśnicze, przeciwstawiają się przemocy, udzielają sobie nawzajem pomocy rówieśniczej; 2) uczniowie angażują się w działania prospołeczne i alternatywne dla zjawisk patologicznych - włączają się w wolontariat, rozwijają zainteresowania w ramach zajęć pozalekcyjnych, angażują się do pracy w samorządzie szkolnym, w szkolnym kole PCK, w sklepiku szkolnym, w organizowanych w szkole kołach zainteresowań oraz zajęciach wyrównawczych; 3) występują pozytywne zmiany w funkcjonowaniu szkolnym uczniów - poprawa wyników, poprawa frekwencji, reprezentowanie szkoły w zawodach i olimpiadach, zaangażowanie młodzieży podczas organizowania spotkań z przedstawicielami instytucji pozaszkolnych.

Dokonując analizy diagnozy stwierdza się, że istnieją również porażki szkoły w sferze wychowania i profilaktyki. Występują przypadki naruszenia dyscypliny szkolnej - wagary, palenie papierosów, brak chęci do nauki i pracy szkolnej.

Wzmocnienie wychowania i profilaktyki w szkole może nastąpić poprzez oszacowanie potrzeb rozwojowych nauczycieli w zakresie wychowania i profilaktyki. Identyfikacja potrzeb rozwojowych pracowników placówki i zapotrzebowania środowiska szkolnego na działania edukacyjne związane z tymi obszarami pozwoli na: wzmocnienie autorytetu nauczyciela poprzez zbudowanie osobistej siły i kompetencji; dostosowanie tematyki szkoleń do zapotrzebowania środowiska szkolnego (potrzeby rozwojowe uczniów i ich problemy); dostarczy wiedzy dyrektorowi o potrzebach szkoleniowych pracowników.

Wzmocnienie działań szkoły skupia się na poszukiwaniu źródeł zewnętrznego wsparcia w wychowaniu i profilaktyce. Szkoła nie jest samotną wyspą, może poszukiwać wsparcia i pomocy na zewnątrz. Naturalnymi partnerami są instytucje pozaszkolne.

CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA, W KTÓRYM FUNKCJONUJE SZKOŁA.

Znaczna część młodzieży naszej szkoły pochodzi z obszarów wiejskich, w tym z terenów dotkniętych znacznym bezrobociem. Ma to swoje konsekwencje społeczno – ekonomiczne. Niski poziom dochodów i bezrobocie są przyczyną ubóstwa i problemów z zaspokojeniem podstawowych potrzeb materialnych. Skutkuje to ograniczeniem wydatków w dziedzinie kultury i oświaty, a także zmniejszeniem zainteresowania tą sferą życia. Częstym zjawiskiem są problemy alkoholowe rodziców, brak zainteresowania wychowaniem dzieci i należytej opieki. Skutkuje to przejmowaniem złych wzorców zachowań, brakiem aspiracji w dziedzinie rozwoju osobowościowego i intelektualnego, brakami w sferze kultury kontaktów międzyludzkich oraz postawami z pogranicza patologii – paleniem tytoniu, piciem napojów alkoholowych czy też brakiem poszanowania mienia publicznego, szkolnego i prywatnego.

III. OPRACOWANIE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO – KONSTRUOWANIE STRATEGII.

SFERY ROZWOJU UCZNIĄ

- Nauczyciele, specjaliści i rodzice wspierają ucznia w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej (psychicznej i intelektualnej), społecznej i duchowej.
- Wspieranie rozwoju ucznia jest wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.
- Zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły są realizowane przez specjalistów, na zajęciach z wychowawcą oraz na przedmiotach z nauczycielem.
- Szkoła stwarza uczniom warunki umożliwiające rozwój w poczuciu bezpieczeństwa.
- Szkoła zapewnia uczniom prawidłową organizację warunków sprzyjających zdobywaniu wiedzy oraz dba o prawidłowe procesy adaptacji do nowych warunków szkolnych, także udziela pomocy uczniom rozwijającym się w sposób nieharmonijny, z trudnościami w nauce oraz szczególnie uzdolnionym.
- Szkoła wspiera samodzielną pracę ucznia, dobór treści jest adekwatny do możliwości i indywidualnych potrzeb ucznia, także jego zainteresowań.
- Szkoła wzmacnia poczucie wartości ucznia, jego indywidualność, oryginalność oraz potrzebę tworzenia relacji osobowych i uczestnictwa w grupie.
- Szkoła stwarza dla uczniów warunki sprzyjające rozwojowi zachowań prowadzących do dbania o zdrowie, sprawność ruchową i bezpieczeństwo, w tym bezpieczeństwo w ruchu drogowym.
- Szkoła rozwija u ucznia umiejętności dbania o zdrowie psychiczne.
- Szkoła buduje u ucznia wrażliwość na działalność artystyczną.
- Szkoła tworzy warunki rozwijające u ucznia rozwój norm i wartości odnoszących się do środowiska przyrodniczego.
- Szkoła współpracuje z rodzicami uczniów, środowiskami, organizacjami i instytucjami pozaszkolnymi uznanymi przez rodziców za źródło istotnych wartości wspomagających rozwój ucznia.
- Szkoła współpracując z rodzicami i instytucjami pozaszkolnymi kreuje sytuacje prowadzące do wychowania do wartości i norm społecznych, których źródłem jest rodzina, grupa w szkole, inne osoby dorosłe, w tym osoby starsze, a także rozwija zachowania wynikające z tych wartości.
- Szkoła wspiera rozwijanie mechanizmów permanentnego uczenia się.
- Szkoła diagnozuje systematycznie potrzeby i możliwości uczniów poprzez model biopsychospołeczny.

- Szkoła kształtuje u ucznia umiejętności podejmowania odpowiedzialnych decyzji życiowych i zawodowych.
- Szkoła udziela uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zależności od zdiagnozowanych potrzeb.
- W wychowaniu szkoła za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki, respektując chrześcijański system wartości i godność osoby ludzkiej.

SZCZEGÓŁOWE CELE ROZWOJOWE (uwzględnione w sylwetce absolwenta):

- Osiągnięcie przez ucznia dojrzałości w sferze fizycznej przez prowadzenie zdrowego stylu życia.
- Osiągnięcie przez ucznia dojrzałości w sferze psychicznej przez ponoszenie odpowiedzialności za siebie i innych.
- Osiągnięcie przez ucznia dojrzałości w sferze społecznej przez przyjmowanie i pełnienie konstruktywnych ról społecznych;
- Osiągnięcie przez ucznia dojrzałości w sferze duchowej przez posiadanie konstruktywnego systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka.
- Wychowanie ucznia zgodnie z uniwersalnymi zasadami etyki, respektującymi chrześcijański system wartości i godność osoby ludzkiej – uczeń nabywa wartości i rozwija zachowania z nich wynikające.
- Kształtowanie u uczniów umiejętności pracy nad sobą, odkrywania osobistych możliwości i słabości, umiejętności określania osobistych potrzeb oraz ich zaspokajania na zasadzie godzenia dobra własnego z dobrem innych.
- Kształtowanie u uczniów umiejętności konstruktywnego, realistycznego określania osobistych celów życiowych i zawodowych ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie.
- Kształtowanie u uczniów umiejętności brania odpowiedzialności za siebie i za efekty swojego postępowania wobec innych.
- Kształtowanie u uczniów umiejętności niezbędnych do przygotowania się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w demokratycznym państwie, zgodnie z przekazem tradycji kulturowej i poczuciem więzi z otoczeniem społecznym (rodzina, środowisko lokalne, kościół, region, państwo).
- Kształtowanie u uczniów umiejętności psychospołecznych, m.in. umiejętności komunikowania się z innymi członkami społeczności i umiejętności nawiązywania kontaktów, umiejętności budowania pozytywnych relacji na terenie szkoły rozumianej jako wspólnota uczniów, nauczycieli i rodziców.

ZAŁOŻENIA PRACY WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEJ:

Założenie I. Celem wychowania w szkole jest uczeń dojrzały na miarę fazy rozwojowej, w której się znajduje. Dojrzałość osiąga w czterech sferach: fizycznej, emocjonalnej (psychicznej i intelektualnej), społecznej i duchowej.

Założenie II. Założone cele są osiąmane w drodze działań wychowawczych, gdzie „wychowanie” należy rozumieć jako proces wspierania ucznia w rozwoju.

Założenie III. Ograniczona skuteczność działań wychowawczych oraz współwystępujące czynniki ryzyka negatywnie oddziałujące na ucznia sprawiają, że cele wychowawcze są zagrożone lub wręcz niemożliwe do osiągnięcia. Wtedy konieczne staje się podejmowanie działań profilaktycznych, gdzie „profilaktykę” należy rozumieć jako interwencję wzmacniającą, korygującą i uzupełniającą wychowanie.

Założenie IV. W Zespole Szkół nr 3 działania wychowawcze i profilaktyczne mają charakter systemowy i wskazane jest dopracowanie i realizacja strategii ewaluacyjnych.

Warunki, jakie musi spełniać szkoła jako środowisko wychowawcze i nauczyciele jako wychowawcy, aby można było realizować wyznaczone cele:

1. Potrzeby, które muszą zostać zauważone, zdiagnozowane i zaspokojone u uczniów:

- bezpieczeństwa – zaspokojenie której decyduje również o poczuciu własnej wartości, godności i integralności;
- kontaktu – tworzenia więzi, autentycznych relacji i spotkań z ludźmi, rozumienia innych i bycia rozumianym;
- akceptacji – doświadczenie przez ucznia doświadczenia akceptacji i zrozumienia;
- otwartości – we wzajemnych relacjach ucznia i nauczyciela, która daje szansę na pojawienie się informacji zwrotnych budujących u ucznia poczucie odpowiedzialności za własne zachowanie;
- zaufania – uczeń doświadcza możliwości poproszenia o pomoc w sytuacjach dla niego trudnych;
- szacunku – uczeń buduje poczucie własnej godności i wartości;
- aktywności - intelektualnej i społecznej;
- wolności – wolnego wyboru;
- autentyczności – pokazanie uczniowi, jak ważne jest dotrzymywanie obietnicy, zaufania i korelacji pomiędzy słowem i czynem;

- odpowiedzialności – uczeń uczy się dzielenia odpowiedzialnością za osiąganie zmian w jego rozwoju z wychowawcą, nauczycielem.

2. Sposób budowania relacji wychowawczych i oddziaływania na uczniów sprzyjający zaspokajaniu tych potrzeb:

Nauczyciele powinni wchodzić z uczniami w relacje, w których:

- będą otwarcie i konstruktywnie ujawniać osobiste emocje i postawy oraz modelować podobną otwartość u uczniów;
- będą dawać uczniom osobistą akceptację, bez względu na to, na ile zgadzają się z ich postawami i wyborami (jeśli tylko nie przekroczą oni granic czyjegoś bezpieczeństwa);
- będą budować podmiotowe relacje z uczniami i ich rodzicami;
- będą dążyć do empatii i rozumienia sytuacji uczniów.

3. Zakładamy, że tak budowane relacje wychowują do wartości, a zachodzące zmiany w naszych uczniach skłaniają do podejmowania odpowiednich wyborów i decyzji, a także:

- pomogą w osiągnięciu dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, społecznej i duchowej;
- rozwiną umiejętności życia w zgodzie z wyznawanymi wartościami i normami społecznymi;
- pozwolą uczniom na poznanie siebie, lepszą integrację wewnętrzną i sprawniejsze funkcjonowanie;
- rozwiną ich poczucie własnej wartości i zaufanie do siebie i osobistych możliwości, co doprowadzi do umiejętności życia w zgodzie ze sobą i zwiększy ich samodzielność;
- nauczą ich pełniejszego wyrażania samego siebie, a zarazem lepszego rozumienia innych i satysfakcjonującego funkcjonowania w relacjach społecznych;
- nauczą radzenia sobie z problemami życiowymi, zwłaszcza z konfliktami interpersonalnymi i wewnętrznymi.

4. Postawy nauczycieli, które wpływają na wychowanie głównie poprzez wspieranie:

- świadomość siebie i swojego systemu wartości
- doświadczanie emocji w kontakcie z wychowankiem
- dostarczanie wspomaganemu wzorców zachowań
- zainteresowanie ludźmi i problemami społecznymi
- urzeczywistnianie zasad etycznych
- poczucie odpowiedzialności

5. Umiejętności nauczycieli ukierunkowane na podmiotowe traktowanie ucznia:

- umiejętności rozumienia ucznia i okazywania mu zrozumienia
- umiejętności służące zapewnieniu uczniowi komfortu potrzebnego do budowania poczucia bezpieczeństwa
- umiejętności sprzyjające pozytywnemu działaniu ucznia i wprowadzaniu przez niego zmian w swoim zachowaniu
- niesienie pomocy „w trakcie bieżącej pracy z uczniem” w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielonej w szkole.

IDENTYFIKACJA PODMIOTU UCZESTNICZĄCEGO W REALIZACJI PLANU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

RADA PEDAGOGICZNA:

- Diagnostuje sytuację wychowawczą w szkole.
- Proponuje działania strategiczne.
- Określa zapotrzebowanie klas na konkretne programy profilaktyczne.
- Proponuje zmiany w zatwierdzonych planach pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.
- Inspiruje działania innowacyjne i koncepcje programów wychowawczych.
- Dokonuje ewaluacji stanu wychowania i dydaktyki w szkole.
- Diagnostuje potrzeby szkoły w zakresie oddziaływań wychowawczych.
- Nadzoruje i dokonuje ewaluacji pracy wychowawcy w klasie.
- Współpracuje ze wszystkimi podmiotami działań pedagogicznych w szkole.
- Kontroluje przestrzeganie „prawa wewnątrzszkolnego”.
- Diagnostuje oczekiwania uczniów i rodziców wobec szkoły.
- Współpracuje z Samorządem Uczniowskim w rozwiązywaniu konfliktów dotyczących spraw uczniów i nauczycieli.
- Współpracuje z Radą Szkoły Radą Rodziców w zakresie tworzenia planów pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.
- Współpracuje z Radą Szkoły Radą Rodziców w zakresie pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów.
- Współpracuje z instytucjami pozaszkolnymi działającymi na rzecz ucznia oraz środowiskiem lokalnym.

- Współpracuje ze specjalistami w szkole w zakresie udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Współpracuje ze specjalistami w realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły (pedagog, psycholog, logopeda, doradca zawodowy, terapeuta).

RADA SZKOŁY

- Ocenia materialne i organizacyjne warunki pracy dydaktycznej i wychowawczej szkoły.
- Analizuje i diagnozuje opinie rodziców na temat nauczania i wychowania.
- Ocenia plany pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.
- Zaleca zmiany po zasięgnięciu opinii rodziców.
- Jest łącznikiem pracy szkoły ze środowiskiem.
- Współpracuje z Radą Pedagogiczną i Samorządem Uczniowskim

RODZICE

- Współpracują z wychowawcą klasy.
- Aktywnie uczestniczą w ewaluowaniu planu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.
- Klasowe Rady Rodziców reprezentują opinie wszystkich rodziców w Radzie Szkoły i Radzie Rodziców.
- Uczestniczą w ankietach i sondażach.
- Pomagają w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych.
- Wspierają działania innowacyjne szkoły poprzez własną pracę i pomoc materialną.

SAMORZĄD UCZNIOWSKI

- Reprezentuje całą społeczność uczniowską i każdego ucznia indywidualnie.
- Współpracuje z dyrekcją szkoły, nauczycielami, administracją szkolną, poszczególnymi klasami, rodzicami i środowiskiem lokalnym.
- Uczestniczy w uchwalaniu Statutów Szkoły oraz współdecyduje o życiu i pracy szkoły.
- Broni praw i godności uczniów, rozwiązuje ich problemy.
- Uczy zachowań społecznych poprzez realizację podjętych zadań.
- Uczy planowania i osiągnięcia założonych celów.
- Uczy postaw obywatelskich, rozwija cechy i umiejętności przywódcze.
- Organizuje imprezy szkolne i pozaszkolne.
- Redaguje gazetki uczniowskie, prowadzi radiowęzeł, reklamuje imprezy szkolne.
- Podejmuje akcje na rzecz pomocy osobom potrzebującym.
- Planuje pomoc koleżeńską dla uczniów z trudnościami w nauce.

WYCHOWAWCA KLASY

- Udziela uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej „w ramach bieżącej pracy z uczniem”.
- Identyfikuje ucznia ze szkołą, zapoznaje uczniów i ich rodziców ze Statutem Szkoły i wszystkimi regułami obowiązującymi w placówce.
- Rozpoznaje środowisko ucznia i „wewnętrzne życie” klasy.
- Diagnostuje potrzeby wychowawcze uczniów.
- Wspólnie z rodzicami, pedagogiem szkolnym i psychologiem tworzy plan pracy wychowawczo-profilaktycznej.
- Zapoznaje uczniów z tradycjami szkoły i obrzędowością.
- Kontroluje realizację zadań i podjętych zobowiązań klasy.
- Wspólnie z Radą Rodziców planuje imprezy klasowe, wycieczki, biwaki, formy pracy pozalekcyjnej.
- Diagnostuje zagrożenie uzależnieniami i ustala realizację programów profilaktycznych z Zespołem Wychowawców, pedagogiem, psychologiem i katechetą.
- Stwarza warunki do samorealizacji ucznia.
- Wspólnie z rodzicami dba o rozwój fizyczny, emocjonalny, społeczny i duchowy ucznia.
- Ustala z uczniem ocenę z zachowania.
- Jest rzecznikiem praw ucznia i przyjacielem młodzieży,

NAUCZYCIELE

- Współpracują z wychowawcą klasy w realizacji zadań wychowawczo-profilaktycznych szkoły i klasy.
- Informują wychowawcę klasy oraz organizują pomoc „w trakcie bieżącej pracy” uczniom z trudnościami w nauce oraz problemami w zachowaniu.
- Uczestniczą w imprezach organizowanych przez daną klasę, bliżej poznają uczniów.
- Wspierają pracę uczniów uzdolnionych z danego przedmiotu, przygotowują do konkursów i olimpiad.
- Prowadzą konsultacje dla uczniów i rodziców.
- Udzielają pomocy uczniom słabym w danym przedmiocie.

PEDAGOG SZKOLNY

- Prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspieranie mocnych stron uczniów
- Diagnozowanie sytuacji wychowawczej w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów
- Podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień
- Inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych
- Pomoc nauczycielom i rodzicom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów
- Wspieranie nauczycieli i wychowawców w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- Współpraca z instytucjami pozaszkolnymi i środowiskiem lokalnym
- Kształtowanie u uczniów umiejętności psychospołecznych.

DORADCA ZAWODOWY

- Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej
- Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia
- Prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej
- Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej w szkole
- Współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego
- Wspieranie nauczycieli i wychowawców w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

OKREŚLENIE ZADAŃ, TREŚCI, FORM, ODPOWIEDZIALNOŚCI OSOBISTEJ I TERMINÓW DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH.

Program wychowawczo-profilaktyczny jest realizowany przy aktywnym współdziałaniu dyrekcji i nauczycieli szkoły, uczniów i rodziców, oraz przy współpracy z pedagogiem szkolnym i psychologiem Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Hrubieszowie.

WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE

LP	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI
1.	Kształtowanie szacunku dla tradycji i historii własnego regionu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiedzanie zabytków historycznych. 2. Odwiedzanie miejsc pamięci narodowej. 3. Przyjęcie stałej opieki nad wybranym miejscem pamięci narodowej lub innym ważnym miejscem lub obiektem. 4. Nawiązanie współpracy z Muzeum Regionalnym (wycieczki, lekcje muzealne itp.). 5. Przygotowanie uczniów do udziału w konkursach. 6. Organizowanie spotkań ze świadkami wydarzeń z przeszłości.
2.	Kształtowanie postaw patriotycznych w trosce o ojczyście tradycje i losy własnego kraju.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie uroczystości szkolnych związanych z tradycją szkoły i świętami narodowymi: <ol style="list-style-type: none"> a) Święto Patrona Szkoły; b) Święto Odzyskania Niepodległości; c) Rocznica Konstytucji 3-go Maja. 2. Udział młodzieży w uroczystościach patriotycznych organizowanych na terenie miasta. 3. Organizowanie wycieczek szkolnych na terenie kraju.
3.	Poszukiwanie tożsamości narodowej i rozwijanie postaw internacjonalisty.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogłębianie wiedzy w zakresie stosunku Polaków do innych narodów w celu eliminowania źródeł wzajemnych uprzedzeń, stereotypów i mitów. 2. Organizowanie międzynarodowych spotkań młodzieży.
4.	Kształtowanie szacunku do symboli narodowych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrwalanie wśród uczniów znajomości polskich symboli narodowych i ich tradycji. 2. Godne zachowywanie się w miejscach pamięci narodowej, kultu religijnego oraz podczas uroczystości państwowych w szkole i poza szkołą

WYCHOWANIE OBYWATELSKIE

1.	Przygotowanie młodzieży do uczestnictwa w życiu społeczeństwa obywatelskiego i demokratycznego państwa.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie samorządnej działalności uczniów na terenie klasy i szkoły: wybory samorządów klasowych; wybory samorządu szkolnego; udział przedstawicieli samorządów w posiedzeniach Zespołu Wychowawczego i Rady Pedagogicznej. 2. Współpraca z lokalnym samorządem terytorialnym (miejskim, powiatowym): zorganizowanie spotkania z radnym; udział uczniów w sesji Rady.
2.	Kształtowanie pozytywnych postaw obywatelskich młodzieży.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powierzenie poszczególnym klasom opieki nad salami lekcyjnymi. 2. Podejmowanie zadań społecznych na rzecz klasy i szkoły. 3. Zorganizowanie w klasach samopomocy koleżeńskiej. 4. Organizowanie imprez klasowych, np.: spotkania oplatkowe, dyskotek, biwaków, wycieczek, itp. 5. Organizowanie imprez samorządowych np.: z okazji Dnia Wiosny, Dnia Dziecka, itp. jako alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego.
3.	Wprowadzanie uczniów w świat praw i obowiązków obywatelskich.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z obowiązkami wynikającymi ze Statutu Szkoły. 2. Działania Rzecznika Praw Ucznia. 3. Udział uczniów w ustalaniu ocen z zachowania oraz w opracowywaniu wewnątrzszkolnego systemu oceniania. 4. Zapoznanie uczniów z kryteriami ocen z poszczególnych przedmiotów.

WYCHOWANIE MORALNE

1.	Kształtowanie i utrwalanie wśród uczniów postaw odzwierciedlających uniwersalne wartości oraz wdrażanie młodzieży do godnego, uczciwego życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wychowanie do wartości i norm społecznych. 2. Wprowadzanie uczniów w świat prawa moralnego w domu rodzinnym i w szkole (na godz-wych, katechezie, zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, na przerwach). 3. Okazywanie przez uczniów szacunku każdemu człowiekowi: rodzicom, nauczycielom i pracownikom szkoły, koleżankom i kolegom, ludziom z otoczenia. 4. Kształtowanie uczciwości i odpowiedzialności w życiu – prace klasowe i egzaminy.
2.	Rozwijanie wrażliwości i otwartości na sprawy innych, aktywnej życzliwości dla drugich, ducha służby i poświęcenia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zorganizowanie w klasach pomocy koleżeńskiej. 2. Przyjęcie zwyczaju odwiedzania chorych koleżanek i kolegów. 3. Pomoc uczniom niepełnosprawnym. 4. Włączanie się w różne akcje charytatywne. 5. Pomoc dzieciom z rodzin ubogich.

3.	Kształtowanie ducha tolerancji, szacunku dla siebie i innych, godności osoby ludzkiej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promowanie tolerancji w życiu klasy – praw do posiadania własnych poglądów i upodobań, przekonań i gustów, wierzeń i przyzwyczajzeń. 2. Propagowanie i promowanie na zajęciach wychowania fizycznego i zawodach sportowych idei olimpijskich.
4.	Kształcenie u uczniów aktywnej postawy w procesie wychowania i potrzeby doskonalenia swojej osobowości.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekazywanie przez nauczycieli i wychowawców wiedzy z zakresu skutecznych metod uczenia się i kierowania własnym samokształceniem. 2. Stosowanie aktywizujących i nowoczesnych metod nauczania.
5.	Formowanie własnej wartości i kształtowanie odpowiedniej postawy, z uwzględnieniem uczciwości i samokrytycyzmu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dokonywanie samooceny przy ustalaniu ocen zachowania. 2. Szczera ocena różnych zachowań na godz-wych. 3. Ponoszenie odpowiedzialności za własne postępowanie.

WYCHOWANIE W EUROPIE

1.	Otwieranie młodzieży szkolnej na tożsamość europejską	1. Uwzględnianie problemu integracji europejskiej w programach poszczególnych przedmiotów.
2.	Respektowanie Praw Człowieka w Polsce i w krajach Unii Europejskiej.	1. Realizacja tematyki na godzinach wychowawczych oraz innych zajęciach dydaktycznych, uwzględnianie jej w działalności organizacji szkolnych.
3.	Kształtowanie otwartych postaw wobec innych narodów Europy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przybliżanie uczniom kultury i tradycji innych narodów europejskich. 2. Uwzględnienie w tematyce godz-wych. problemów życia młodzieży w innych krajach Europy.
4..	Pogłębianie motywacji do uczenia się języków obcych.	1. Nauka języków obcych: rosyjskiego, niemieckiego, angielskiego, łaciny.

WYCHOWANIE EKOLOGICZNE

1.	Propagowanie ekologicznego modelu funkcjonowania we współczesnym świecie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie działań ekologicznych w swoim środowisku, np.: „Sprzątanie Świata”, Światowy Dzień Walki z AIDS”, „Dzień Ziemi”. 2. Dbłość uczniów o zieleń na terenie szkoły i w jej otoczeniu. 3. Propagowanie tematyki ekologicznej poprzez gazetki, konkursy, pogadanki. 4. Włączanie edukacji ekologicznej do programów poszczególnych przedmiotów i godz-wych.
2.	Uświadamianie uczniom konieczności współpracy międzynarodowej w zakresie ochrony środowiska naturalnego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Włączenie zagadnień współpracy międzynarodowej w zakresie ekologii do tematyki godz-wych. 2. Prezentacja wizualna współpracy międzynarodowej w zakresie tematyki ekologicznej w ramach Unii Europejskiej.

WYCHOWANIE ESTETYCZNE

1.	Kształtowanie kultury osobistej uczniów (kultura słowa, estetyczny wygląd, właściwe zachowanie).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stałe przypominanie uczniom o kulturze słowa w domu, w szkole i poza nią. 2. Dbłość uczniów o swój wygląd zewnętrzny, higienę osobistą, estetykę pomieszczeń szkolnych. 3. Organizowanie dyskusji klasowych na temat właściwego zachowania się w różnych sytuacjach.
2.	Przestrzeganie ładu i porządku w budynku szkoły, jej otoczeniu i w miejscach publicznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z instrukcjami BHP obowiązującymi w pracowniach szkolnych. 2. Troska o estetyczny wygląd wszystkich pomieszczeń oraz o zachowanie w nich ładu i porządku.

WYCHOWANIE ZDROWOTNE

1.	Kształtowanie nawyków higieniczno – zdrowotnych w zakresie higieny osobistej, higieny żywienia, higieny pracy i wypoczynku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Propagowanie określonych norm postępowania w zakresie zdrowia, czystości, sportu. 2. Organizowanie spotkań młodzieży z przedstawicielami służby zdrowia w zakresie działań profilaktycznych. 3. Przeprowadzanie w klasach pogadanek na temat promocji zdrowia i zdrowego stylu życia (w ramach godz-wych).
2.	Wdrażanie uczniów do troski o zdrowie,	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyświetlanie filmów propagujących zdrowy styl życia. 2. Realizowanie różnych form zajęć w zakresie kultury fizycznej.

	umiejętności korzystania z pomocy lekarskiej, środków farmakologicznych oraz postawy wobec chorób.	
3.	Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu i demoralizacji młodzieży.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkania z pracownikami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej. 2. Stały nadzór nad młodzieżą zagrożoną niedostosowaniem społecznym. 3. Uwzględnienie w tematyce godz-wych problemów społecznych i zdrowotnych skutków uzależnień oraz wyjaśnianie mechanizmów tych zjawisk.
4.	Uświadamianie uczniom zagrożeń współczesnej cywilizacji: AIDS, pornografią, sektami, uzależnieniami od alkoholu, nikotyny, narkotyków, komputera, telewizji, agresji, przemocy, zaburzeniami w odżywianiu (anoreksja, bulimia).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pedagogizacja rodziców na wywiadówkach. 2. Dyskusje na godz-wych. 3. Przeprowadzanie rozmów indywidualnych z uczniami zagrożonymi i ich rodzicami. 4. Przeciwdziałanie szerzącej się w społeczeństwie przemocy poprzez stałą współpracę z policją.
WYCHOWANIE KULTURALNE		
1.	Rozbudowanie zainteresowań czytelnictwem, literaturą, filmem, sztuką	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspólne wyjścia z klasą do kina, muzeum, na wystawy, wyjazdy do teatru, opery, na koncerty. 2. Zbieranie informacji o stanie czytelnictwa. 3. Prowadzenie gazetek klasowych i szkolnych o odpowiedniej tematyce.
2.	Rozwijanie wiedzy o kulturze własnego regionu, kraju i Europy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z miejscowymi instytucjami kulturalnymi. 2. Organizowanie konkursów literackich. 3. Przygotowanie i udział uczniów w uroczystościach szkolnych.

WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI I ŚRODOWISKIEM

1.	Rozwijanie współodpowiedzialności rodziców za wychowanie i kształcenie dzieci.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powołanie Rady Rodziców i jej działalność w szkole. 2. Pomoc i współpraca rodziców przy realizacji programu wychowawczego szkoły. 3. Spotkania z rodzicami w celu wymiany informacji oraz dyskusji na tematy wychowawcze. 4. Pedagogizacja rodziców na temat: „Wpływ długotrwałej nieobecności rodziców na funkcjonowanie ucznia (eurosieroty) w środowisku szkolnym”.
2.	Kształtowanie w rodzicach postawy aktywnej wobec problemów szkoły	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zorganizowanie spotkania z rodzicami uczniów przyjętych do klas pierwszych. 2. Opiniowanie przez rodziców Radę Rodziców programu wychowawczego szkoły, planu wychowawczego i wewnętrznego systemu oceniania, oraz zapoznanie z nimi wszystkich rodziców. 3. Zapraszanie rodziców na uroczystości i imprezy szkolne. 4. Pozyskiwanie przez Radę Rodziców środków finansowych W celu wsparcia działalności szkoły.
3.	Propagowanie szkoły w środowisku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzanie akcji informacyjnej w zakresie rekrutacji do klas pierwszych. 2. Propagowanie w lokalnych masmediach osiągnięć uczniów szkoły.
4.	Organizowanie doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkole.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wytwarzanie u uczniów umiejętności dokonywania pozytywnych wyborów dalszej drogi kształcenia i wyboru przyszłego zawodu. 2. Grupowe doradztwo zawodowe oraz indywidualne poradnictwo zawodowe dla uczniów i ich rodziców udzielanie przez wychowawców klas oraz doradcę zawodowego.

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

1.	Zapoznanie uczniów ze zmianami zachodzącymi w życiu człowieka w sferze biologicznej, psychicznej i społecznej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja programu „Wychowanie do życia w rodzinie”.
2.	Poznanie przez uczniów pełnionych w rodzinie ról i ich wpływu na wartości życia w rodzinie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja na godz-wych., lekcjach katechezy; współpraca z pedagogiem.

Profilaktyka wg. koncepcji Zbigniewa B. Gasia to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary działania: 1) wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności); 2) ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia; 3) inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia. **Profilaktyka w szkole jest zatem działaniem koniecznym, tam gdzie wychowanie nie jest skuteczne, rozpoczynamy działania profilaktyczne. Są to procesy wymagające świadomości celu działania, stałego i ciągłego diagnozowania i analizowania środowiska szkolnego, a przede wszystkim samych uczniów i ich zachowań.**

Wychowanie i profilaktyka to dwa procesy – choć odrębne – są ze sobą ściśle powiązane. Wychowanie i profilaktyka ukierunkowane są na różne cele: wychowanie służy wspieraniu wychowanka w rozwoju, zaś profilaktyka to interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Zakresy profilaktyki i wychowania mają obszar wspólny, który stanowią działania budujące odporność na potencjalne zagrożenia (czyli profilaktyka I stopnia). Najważniejsze jednak wydaje się to, co łączy wychowanie i profilaktykę – jest to aspekt wartości i norm, w nawiązaniu do których są prowadzone działania. Dzięki urzeczywistnianiu wartości i norm wychowanek zyskuje spójne środowisko wychowawcze, to dzięki nim wychowawcy mogą współpracować (mimo że preferują różne metody oddziaływań), wreszcie – to w świetle wartości i norm życie człowieka oraz funkcjonowanie społeczeństwa stają się dla wychowanka zrozumiałe.

CELE	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
PROFILAKTYKA UNIWERSALNA (I –go stopnia) – skierowana do wszystkich uczniów (strategie informacyjne i edukacyjne)				
I Promocja zdrowia.	Dostarczanie uczniom i rodzicom wiedzy na temat różnych aspektów zdrowia.	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie biblioteczki wiedzy o zdrowiu w czytelnicy szkolnej (literatura, broszury, referaty, czasopisma) • Projekcja filmu o tematyce zdrowotnej (właściwe odżywianie, profilaktyka chorób, pierwsza pomoc, uzależnienia, itd.) • Prowadzenie lekcji wychowawczych poświęconych tematyce promocji zdrowia i zdrowego stylu życia 	<p>Nauczyciele biblioteki</p> <p>Pielęgniarka szkolna</p> <p>Wychowawcy Pedagog szkolny N-I WDŻ Pielęgniarka szkolna</p>	<p>I semestr</p> <p>Przez cały rok</p> <p>Wg potrzeb</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie do badań bilansowych i przesiewowych w klasach I – III • Zorganizowanie spotkań indywidualnych rodziców z pielęgniarką szkolną podczas wywiadówek klasowych (lista osób wybranych przez pielęgniarkę) <ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie ankiety dotyczącej zdrowia uczniów i jej analiza • Ustalenie przez Dyрекcję szkoły dyżurów na korytarzu szkolnym i w stołówce szkolnej 	<p>Pielęgniarka szkolna</p> <p>Wychowawcy, pielęgniarka</p> <p>Wychowawcy, pielęgniarka</p> <p>Dyrekcja szkoły</p>	<p>I semestr</p> <p>wrzesień</p> <p>I semestr</p> <p>Wg potrzeb</p>
	Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie chorobom zakaźnym.	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie przez uczniów K plansz poświęconych tematyce chorób zakaźnych w tym AIDS • Projekcja filmu o AIDS • Profilaktyka chorób zakaźnych – szczepienia ochronne • Choroby przenoszone drogą płciową – pogadanka • Propagowanie zasad profilaktyki w zakresie chorób występujących zimą – pogadanka 	<p>Pielęgniarka</p> <p>Pielęgniarka</p> <p>Pielęgniarka</p> <p>Nauczyciel WDŻ</p> <p>Pielęgniarka, wychowawcy</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>
	Szerzenie wiedzy na temat wpływu środowiska na zdrowie i życie człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> • Udział uczniów w akcjach Sprzątania Świata i Dnia Ziemi • Przygotowanie przez uczniów referatów dotyczących ekologii i ochrony środowiska oraz przeprowadzenie debaty z udziałem uczniów klas I-III dotyczącej problemów ochrony środowiska w naszym rejonie – sympozjum • Udział uczniów w konkursach i olimpiadach wiedzy o tematyce ekologicznej • Projekcja filmów o tematyce ekologicznej 	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele biologii</p> <p>Nauczyciele biologii</p> <p>Wychowawcy, n-le biologii</p>	<p>Wrzesień</p> <p>Cały rok</p> <p>Wg terminarza konkursów</p> <p>Cały rok</p>
	Działania mające na celu dbałość o właściwy rozwój fizyczny i poprawę postawy ucznia.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie szkolnych imprez sportowych (Dzień Sportu, Dzień dziecka, inne alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego, itp.) • Zapewnienie uczniom aktywnego udziału w różnego typu zawodach na różnych szczeblach • Zorganizowanie wycieczek 	<p>Nauczyciele wychowania fizycznego</p> <p>Wychowawcy i n-le wych. fiz.</p> <p>N-le wych. fiz. i geografii,</p>	<p>Czerwiec</p> <p>Wg kalendarza sportowego</p> <p>Według harmono-</p>

		<p>pieszych , wycieczek autokarowych, rajdów i lekcji w terenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Propagowanie aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu • Organizowanie zajęć pozalekcyjnych sportowych oraz dyskotek • Wyposażanie ucznia w wiedzę na temat profilaktyki kręgosłupa i zasad zachowania prawidłowej postawy ciała 	<p>wychowawcy</p> <p>Nauczyciele wych. fizycz., wychowawcy</p> <p>Dyrekcja szkoły, n-le wych. fiz. Pielęgniarka, wychowawcy</p> <p>Pielęgniarka</p>	<p>gramu org. wycieczek</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>
II Żywność i żywność.	Promowanie wśród uczniów racjonalnego odżywiania.	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie uczniom możliwości korzystania z posiłków w stołówce • Pozyskanie środków na dofinansowanie obiadów dla uczniów z rodzin najuboższych • Zorganizowanie konkursu dotyczącego właściwego odżywiania • Liczenie kalorii, analiza piramidy pokarmowej – kształtowanie umiejętności u uczniów • Układanie jadłospisu – racjonalne odżywianie • Dostarczanie wiedzy na temat anoreksji, bulimii, nadwagi, otyłości i anemii oraz przeciwdziałanie tym zjawiskom 	<p>Dyrektor szkoły</p> <p>Dyrekcja szkoły, Rada Rodziców, pedagog szkolny, wychowawcy</p> <p>Nauczyciele biologii</p> <p>Nauczyciele biologii</p> <p>Pielęgniarka</p> <p>N-le wychowania fizycznego, pielęgniarka, wychowawcy, pedagog szkolny</p>	<p>Cały rok</p> <p>W ramach potrzeb</p> <p>Wg. potrzeb</p> <p>Wg progr. biologii</p> <p>Listopad</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>
III Higiena osobista i otoczenia.	Motywowanie uczniów do dbałości o higienę osobistą i otoczenia.	<ul style="list-style-type: none"> • Zorganizowanie godziny wychowawczej dla klas pierwszych z udziałem pielęgniarki szkolnej poświęconej higienie osobistej ucznia • Propagowanie czytelnictwa czasopism promujących zdrowy styl życia • Rozpowszechnianie wiedzy i nawyków w zakresie higieny jamy ustnej 	<p>Wychowawcy, pielęgniarka</p> <p>N-le wych.-fiz. i biologii, pielęgniarka, bibliotekarki</p> <p>Pielęgniarka</p>	<p>W ramach potrzeb</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>
IV Zdrowie psychiczne.	Kształtowanie u uczniów umiejętności organizowania sobie czasu wolnego.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie zajęć i prowadzenie dyskusji z młodzieżą na temat wartościowych form spędzania wolnego czasu • Organizowanie wycieczek do kina, na spektakle teatralne, do muzeum , HDK itp. 	<p>Wychowawcy, wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny</p> <p>Wychowawcy</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Propagowanie wśród uczniów czytelnictwa – konkurs czytelniczy • Popularyzacja wartościowych filmów, programów telewizyjnych i radiowych, przedstawień teatralnych, stron internetowych itp. propagujących pozytywne wartości • Udział młodzieży w rajdach i wycieczkach turystyczno – krajoznawczych • Prowadzenie na terenie szkoły kół zainteresowań z poszczególnych przedmiotów • Organizowanie szkolnych i międzyszkolnych zawodów sportowych • Udział uczniów, rodziców i nauczycieli w imprezach szkolnych – dyskoteki, andrzejki, studniówki, zawody sportowe itp. 	<p>Nauczyciele biblioteki</p> <p>Nauczyciele j. polskiego, historii, informatyki i wychowawcy</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele geografii</p> <p>Dyrekcja szkoły, nauczyciele</p> <p>Dyrekcja szkoły, N-le wychowania fizycznego</p> <p>Dyrekcja szkoły, wychowawcy, n-le wychowania fizycznego</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Wg harmonogramu wycieczek</p> <p>Cały rok</p> <p>Wg kalendarza sportowego</p> <p>Wg terminarza imprez</p>
	Kształtowanie u uczniów zdrowej osobowości pod względem psychicznym i społecznym.	<ul style="list-style-type: none"> • Pomoc uczniom w nabywaniu umiejętności asertywnego porozumiewania się z innymi ludźmi – praca ze scenariuszem programu profilaktycznego „Jak żyć z ludźmi” rozdz. 6 „Co to znaczy być asertywnym?” • Rozwijanie asertywności rozumianej jako postawa, dzięki której możemy zachować tożsamość i poczucie własnej wartości • Wdrażanie przez pedagoga szkolnego i wychowawców klas programów rozwijających umiejętności interpersonalne – twórcze postawy społeczne, komunikowanie się z innymi, dialog, umiejętność słuchania, współpracy w grupie, umiejętność podejmowania decyzji, radzenia sobie ze stresem, radzenia sobie z emocjami, poznawania siebie • Zapoznanie uczniów z nowymi technikami uczenia się – spotkanie z pedagogiem i psychologiem • Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem – wdrażanie technik relaksacyjnych – zajęcia uczniów z psychologiem – mgr J. Szeląg oraz pedagogiem 	<p>Wychowawcy, pedagog szkolny</p> <p>Wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciel WDŻ</p> <p>Pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciel WDŻ</p> <p>Pedagog szkolny, wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny</p>	<p>W ramach potrzeb</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Wrzesień</p> <p>W ramach potrzeb</p> <p>W ramach potrzeb</p>

		<p>szkolnym</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie zajęć wg scenariusza programu „Jak żyć z ludźmi” rozdz. 7 „Jak radzić sobie ze stresem?” • Organizowanie przez pedagoga szkolnego pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i ich rodziców w formie spotkań indywidualnych • Prowadzenie przez pedagoga szkolnego terapii indywidualnej i grupowej dla uczniów • Organizowanie doradztwa pedagogicznego dla nauczycieli i wychowawców w pracy z uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze • Zapoznanie uczniów klas pierwszych ze zjawiskiem depresji i autoagresji • Stworzenie skrzynki pytań • Organizowanie pomocy bieżącej dla uczniów, których rodzice podejmują pracę poza granicami kraju – EUROSIEROTY 	<p>Pedagog szkolny, wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Nauczyciel WDŻ</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Pedagog szkolny Wychowawcy</p>	<p>W ramach potrzeb</p> <p>- „ -</p> <p>- „ -</p> <p>I semestr</p> <p>- „ -</p> <p>Cały rok</p>
	Zapobieganie negatywnym wpływom mediów i sekt.	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie zajęć na temat „Jak bronić się przed manipulacyjnym werbowaniem do grup destrukcyjnych” • Organizowanie zajęć prowadzonych przez pedagoga szkolnego mających na celu przeciwdziałanie negatywnym wpływom mediów i sekt • Podejmowanie działań profilaktycznych na temat zagrożeń płynących z niewłaściwego korzystania z Internetu. • Profilaktyka uzależnień od komputera i Internetu. • Kształtowanie umiejętności korzystania z informacji multimedialnych i krytycznego podchodzenia do nich – zajęcia informatyki • Praca przy tworzeniu i aktualizacji szkolnej strony WWW – prezentowanie przez uczniów twórczości własnej • Kształtowanie u uczniów umiejętności segregowania i 	<p>Pedagog szkolny, wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Nauczyciele informatyki</p> <p>Nauczyciele informatyki</p> <p>Nauczyciele informatyki</p> <p>Nauczyciele informatyki</p> <p>Wychowawcy</p>	<p>W ramach potrzeb</p> <p>W ramach potrzeb</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>

		krytycznego odbioru informacji oraz kultury masowej poprzez organizowanie wycieczek do muzeum, kina, teatru, HDK itp.		
V. Bezpieczeństwo.	Edukowanie w zakresie zasad ubezpieczeństwa, dbałości o zdrowie i umiejętności udzielania pierwszej pomocy.	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnozowanie stanu bezpieczeństwa w szkole. • Zapoznanie oraz wdrażanie do przestrzegania przez uczniów przepisów bezpieczeństwa w szkole i w środowisku • Zapoznanie z podstawowymi zasadami udzielania pierwszej pomocy medycznej • Kształtowanie u uczniów świadomości w zakresie stosowania leków zgodnie z zaleceniami lekarskimi i medycznymi • Dostarczanie uczniom wiedzy na temat negatywnych skutków używania środków psychoaktywnych • Propagowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia 	<p>Dyrekcja szkoły Koordynator ds. bezpieczeństwa Wszyscy nauczyciele</p> <p>Nauczyciel Edukacji dla bezpieczeństwa, n-le wychowania fizycznego, pielęgniarka</p> <p>Wychowawcy, pielęgniarka</p> <p>Wychowawcy Pedagog szkolny</p> <p>Wychowawcy Pedagog szkolny</p>	<p>I semestr</p> <p>Cały rok</p> <p>- „ -</p> <p>- „ -</p> <p>- „ -</p> <p>Cały rok</p>
VI Życie w rodzinie i w społeczeństwie.	1. Ukazywanie młodzieży pozytywnych autorytetów i rozbudzanie pragnienia naśladowania ich w życiu.	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie wśród uczniów klas pierwszych zajęć wychowania do życia w rodzinie: omówienie tematyki kształtowania się tożsamości młodego człowieka, problemów wieku dojrzewania i dorastania, akceptowania siebie jako istoty płciowej itp. • Przeprowadzenie wśród uczniów klas drugich zajęć wychowania do życia w rodzinie mających na celu przede wszystkim wychowanie do miłości • Przeprowadzenie wśród uczniów klas trzecich zajęć wychowania do życia w rodzinie omawiających problematykę odpowiedzialnego rodzicielstwa, cech dojrzałej osobowości, negatywnych zagrożeń wpływających na funkcjonowanie rodziny itp. 	<p>Pedagog szkolny – n-l WDŻ Wychowawcy N-le biologii, religii, przyrody</p> <p>Pedagog szkolny- n-l WDŻ Wychowawcy, n-le biologii, religii, przyrody Pedagog szkolny- n-l WDŻ Wychowawcy, n-le biologii, religii, przyrody</p>	<p>Cały rok</p> <p>- „ -</p> <p>- „ -</p>

	2. Praca z młodzieżą na temat respektowania praw człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie tematyki praw człowieka na godzinie wychowawczej • Współpraca z rodzicami uczniów w zakresie omówienia zagadnień dotyczących respektowania praw człowieka • Zajęcia z uczniami dotyczące kształtowania poszanowania i respektowania praw człowieka. 	<p>Wychowawcy</p> <p>Dyrekcja Pedagog szkolny Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>
	Wywoływanie refleksji na temat własnej przyszłości.	<ul style="list-style-type: none"> • Dyskusja na lekcjach wychowawczych i WOS na temat przyszłości i właściwego wyboru dalszej drogi • Zajęcia z pedagogiem szkolnym na temat orientacji zawodowej – wybór dalszej drogi kształcenia i przyszłego zawodu • Rozmowy na godzinach wychowawczych dotyczące planów osobistych np.: „Moja przyszła rodzina” • Przeprowadzenie diagnozy na temat problemów w środowisku ucznia związanych z projektowaniem przyszłości, oraz wspieranie dążeń osobistych i zawodowych • Zorganizowanie i przeprowadzenie przez pedagoga szkolnego pedagogizacji rodziców na temat: „Poradnictwo zawodowe – wybór dalszego kierunku kształcenia i przyszłego zawodu przez uczniów maturalnych” • Organizowanie dla uczniów zajęć grupowego doradztwa zawodowego oraz indywidualnego poradnictwa zawodowego. Współpraca z rodzicami uczniów. 	<p>Wychowawcy, nauczyciele WOS</p> <p>Pedagog szkolny Doradca zawodowy</p> <p>Pedagog szkolny, wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny, wychowawcy</p> <p>Dyrekcja Pedagog szkolny</p> <p>Pedagog szkolny Doradca zawodowy</p>	<p>I semestr</p> <p>I – II semestr</p> <p>- „ -</p> <p>I semestr</p> <p>Wrzesień</p> <p>Cały rok</p>
	Kształtowanie umiejętności komunikowania się z innymi ludźmi.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia na podstawie scenariusza programu „Jak żyć z ludźmi” rozdz. 4 „Jak podejmować decyzje?” – dostarczanie uczniom wiedzy na temat zasad komunikowania się z innymi ludźmi – rodzice, nauczyciele, koledzy, osoby obce • Wdrażanie wśród uczniów na zajęciach wychowawczych postaw pozytywnej komunikacji międzyludzkiej – poziomy 	<p>Pedagog szkolny, Wychowawcy</p> <p>- „ -</p>	<p>W ramach potrzeb</p> <p>W ramach potrzeb</p>

		<p>porozumiewania się, otwartość, skuteczne słuchanie, bariery komunikacyjne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zorganizowanie dla uczniów spotkania z psychologiem na temat nabywania umiejętności właściwej komunikacji z innymi ludźmi – ćwiczenia • Przeprowadzenie spotkania z rodzicami w formie pedagogizacji i omówienie tematyki zajęć „Wychowania do życia w rodzinie” – dyskusja na temat form pracy z młodzieżą • Organizowanie przez pedagoga szkolnego poradnictwa indywidualnego dla nauczycieli, rodziców i uczniów 	<p>Pedagog szkolny</p> <p>Dyrekcja Pedagog szkolny,</p> <p>Pedagog szkolny</p>	<p>W ramach potrzeb</p> <p>Wrzesień</p> <p>W ramach potrzeb</p>
VII. Życie bez nałogów.	Profilaktyka uzależnień – uczeń, rodzice, szkoła.	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnozowanie środowiska uczniowskiego w zakresie zjawisk związanych z uzależnieniami – na podstawie wyników badań – dostosowanie pracy do potrzeb środowiskowych szkoły • Organizowanie godzin wychowawczych mających na celu zapoznanie uczniów z rodzajami uzależnień, skutkami i sposobami zapobiegania ich powstawaniu • Projekcje filmów omawiających problematykę uzależnień wśród młodzieży • Przeglądanie i omawianie z wychowawcą klasy artykułów z prasy związanych z tą tematyką • Praca na zajęciach ze scenariuszem zajęć profilaktycznych „Alkohol kradnie wolność” • Praca ze scenariuszem zajęć antynarkotykowych zatytułowanych „TORBA” • Nabywanie przez uczniów umiejętności skutecznego odmawiania, mówienia „NIE” w różnych sytuacjach życiowych • Zorganizowanie w każdej klasie spotkania z pedagogiem szkolnym na temat „Zapobieganie powstawaniu uzależnień wśród młodzieży – alkoholizm, narkomania, nikotynizm, lekomania” 	<p>Dyrekcja, pedagog szkolny, wychowawcy</p> <p>Wychowawcy pedagog szkolny pielęgniarka</p> <p>- „ -</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy pedagog szkolny</p> <p>Wychowawcy pedagog szkolny</p> <p>Wychowawcy pedagog szkolny</p> <p>Wychowawcy Pedagog szkolny</p>	<p>Początek roku szkolnego</p> <p>W ramach potrzeb</p> <p>W ramach potrzeb</p> <p>Cały rok</p> <p>W ramach potrzeb</p> <p>W ramach potrzeb</p> <p>- „ -</p> <p>- „ -</p>

		<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzenie cyklu spotkań (1 spotkanie w miesiącu) z zaproszonymi gośćmi w ramach Szkolnych Dni Profilaktyki i Zdrowego Stylu Życia. Przygotowanie przez uczniów plakatów i referatów dotyczących sposobów walki z nałogami – wystawa w szkole Rozpowszechnianie przez członków Szkolnego Koła PCK ulotek zawierających informacje dotyczące sposobów ustrzegania się przed nałogami oraz numerów telefonów pod którymi można uzyskać pomoc Przeprowadzenie procesu pedagogizacji rodziców uczniów klas II na temat „Problemy wieku dojrzewania i dorastania - profilaktyka uzależnień, zachowania ryzykowne”. Spotkanie z zaproszonym do szkoły specjalistą. Udział uczniów w spotkaniach profilaktycznych lub w koncertach o charakterze profilaktycznym zorganizowanych przy współpracy z MKRPA w Hrubieszowie Wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych przez rządowe i pozarządowe organizacje działające na rzecz dzieci i młodzieży. 	<p>Dyrekcja szkoły Pedagog szkolny Wychowawcy Pielęgniarka szkolna</p> <p>Wychowawcy, pielęgniarka</p> <p>Opiekun PCK</p> <p>Dyrektor, pedagog szkolny</p> <p>Dyrekcja, pedagog szkolny</p> <p>Dyrekcja, pedagog szkolny</p>	<p>Cyklicznie każdego roku</p> <p>I semestr</p> <p>Cały rok</p> <p>Wrzesień Październi</p> <p>Październi</p> <p>Listopad- grudzień</p>
	Zapobieganie agresji i przemocy w szkole oraz w środowisku lokalnym.	<ul style="list-style-type: none"> Zdiagnozowanie przy pomocy anonimowej ankiety środowiska szkolnego i rodzinnego uczniów w zakresie zjawiska agresji Zorganizowanie w klasach spotkań z policjantem na temat „Prawne aspekty przestępstw i wykroczeń – profilaktyka uzależnień” jako zapobieganie przestępczości wśród nieletnich Przeprowadzenie zajęć mających na celu zapobieganie powstawaniu niedostosowaniu społecznemu wśród młodzieży (czyny przestępcze dokonane przez osoby będące pod wpływem środków odurzających, kradzieże, 	<p>Wychowawcy, pedagog szkolny</p> <p>- „ -</p> <p>- „ -</p>	<p>I semestr</p> <p>I – II semestr</p> <p>- „ -</p>

		włamania, napady, pobicia, agresja i autoagresja). <ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzenie na godzinie wychowawczej zajęć wg scenariusza „Agresja w szkole”, dyskusja na temat zjawiska przemocy i agresji w szkole, rodzinie i społeczeństwie. 	- „ -	W ramach potrzeb
	Zapobieganie wagarom.	<ul style="list-style-type: none"> Wdrażanie i przestrzeganie zasad zawartych w Nowym Programie Przeciwdziałania Wagarom. Współpraca nauczycieli, rodziców i uczniów nad ograniczeniem występowania zjawiska wagarów w szkole <ul style="list-style-type: none"> Ankieta diagnozująca zjawisko wagarów Organizacja „Dnia wiosny” jako alternatywy sposób spędzania czasu wolnego młodzieży Zapoznanie uczniów z WSO, Statutem szkoły i konsekwencjami wagarowania 	Dyrekcja, pedagog szkolny, wychowawcy Wychowawcy pedagog szkolny Wychowawcy pedagog szkolny Dyrektor, wychowawcy Wychowawcy	Cały rok I semestr Listopad Kwiecień Wrzesień
	Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym.	<ul style="list-style-type: none"> Organizowanie zajęć z zakresu profilaktyki jako zapobieganie niepowodzeniom szkolnym – spotkania uczniów z pedagogiem szkolnym <ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie powstawaniu trudności adaptacyjnych wśród uczniów klas pierwszych – spotkania integracyjne prowadzone przez psychologa mgr J. Szelağ lub pedagoga szkolnego Organizowanie pomocy koleżeńskiej w klasach i w szkole Udział uczniów w przedmiotowych kołach wyrównawczych i kołach zainteresowań prowadzonych przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów 	Pedagog szkolny Wychowawcy Pedagog szkolny Wychowawcy Dyrektor, prowadzący koła zainteresowań	W ramach potrzeb Wrzesień i w ramach potrzeb W ramach potrzeb Cały rok

KWALIFIKOWANIE DO PROFILAKTYKI SELEKTYWNEJ (II-go STOPNIA)

– skierowana do uczniów z grup podwyższonego
(strategie wczesnej interwencji i działań alternatywnych)

I SKONCENTROWANEJ NA JEDNOSTCE (III-go STOPNIA)

- skierowana do uczniów z grup najwyższego ryzyka
(strategie zmian środowiskowych i zmian przepisów społecznych)

I.Przeciwdziałanie patologiom wśród młodzieży.	Ograniczanie zjawiska wagarowania uczniów.	<ul style="list-style-type: none">• Konsekwentne realizowanie zapisów Statutu oraz Nowego Programu Przeciwdziałania Wagarom w stosunku do uczniów próbujących wagarowania• Wprowadzenie do usprawiedliwień konieczności odpowiedzi na pytanie o przyczyny nieobecności• Spotkanie z policjantem lub psychologiem na temat konsekwencji prawnych wagarowania• Przeprowadzanie rozmów z uczniem wagarującym i rodzicami przez wychowawcę, pedagoga, dyrektora szkoły• Prowadzenie przez pedagoga terapii indywidualnej i grupowej dla osób wagarujących• Kierowanie do poradni psychologiczno – pedagogicznej uczniów narażonych na wagary• Ścisła współpraca z rodzicami uczniów zagrożonych wagarami	Wszyscy nauczyciele Pedagog szkolny Dyrekcja szkoły - „ - Dyrektor, pedagog szkolny Dyrektor, pedagog szkolny, wychowawcy Pedagog szkolny Dyrektor, pedagog szkolny Wychowawcy Pedagog szkolny Dyrekcja szkoły	Cały rok - „ - W ramach potrzeb W ramach potrzeb W ramach potrzeb W ramach potrzeb W ramach potrzeb
	Zapobieganie wulgaryzacji języka wśród młodzieży.	<ul style="list-style-type: none">• Konsekwentne reagowanie na wulgaryzmy językowe uczniów, włącznie z karaniem.	Wszyscy nauczyciele	W ramach potrzeb
	Walka z nałogiem niktynizmu.	<ul style="list-style-type: none">• Stosowanie zapisów Statutowych• Przeprowadzanie rozmów z uczniem palącym i rodzicami przez wychowawcę, pedagoga, dyrektora szkoły• Prowadzenie przez pedagoga terapii indywidualnej dla osób uzależnionych od nikotyny• Kierowanie do właściwych instytucji takich jak Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna.	Wszyscy nauczyciele Dyrektor, pedagog szkolny, wychowawcy Pedagog szkolny Dyrektor, pedagog szkolny	Cały rok W ramach potrzeb W ramach potrzeb W ramach potrzeb

	Przeciwdziałanie zjawiskom alkoholizmu.	<ul style="list-style-type: none"> • Stosowanie zapisów Statutowych • Przeprowadzanie rozmów z uczniem zażywającym alkohol i rodzicami przez wychowawcę, pedagoga, dyrektora szkoły • Prowadzenie przez pedagoga terapii indywidualnej dla osób uzależnionych od alkoholu • Kierowanie do właściwych instytucji takich jak Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Komisja d/s. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miasta 	<p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Dyrektor, pedagog szkolny, wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Dyrektor, pedagog szkolny</p>	<p>Cały rok</p> <p>W ramach potrzeb</p> <p>W ramach potrzeb</p> <p>W ramach potrzeb</p>
	Przeciwdziałanie zjawisku narkomanii.	<ul style="list-style-type: none"> • Stosowanie zapisów Statutowych • Przeprowadzanie rozmów z uczniem mającym kontakt z narkotykami i rodzicami przez wychowawcę, pedagoga, dyrektora szkoły • Prowadzenie przez pedagoga terapii indywidualnej dla osób zażywających narkotyki • Kierowanie do właściwych instytucji takich jak Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, „Powrót z U” 	<p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Dyrektor, pedagog szkolny, wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Dyrektor, pedagog szkolny</p>	<p>Cały rok</p> <p>W ramach potrzeb</p> <p>W ramach potrzeb</p> <p>W ramach potrzeb</p>
	Przeciwdziałanie różnym formom agresji w szkole i środowisku.	<p>Stosowanie zapisów Statutowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzanie rozmów z uczniem i rodzicami przez wychowawcę, pedagoga, dyrektora szkoły. • Prowadzenie przez pedagoga terapii indywidualnej i grupowej dla uczniów będących ofiarami agresji jak i dla uczniów wykazujących zachowania agresywne. • Kierowanie do właściwych instytucji takich jak Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna. 	<p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Dyrektor, pedagog szkolny, wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Dyrektor, pedagog szkolny</p>	<p>Cały rok</p> <p>W ramach potrzeb</p> <p>W ramach potrzeb</p> <p>W ramach potrzeb</p>
	Poznanie środowisk rodzinnych uczniów. Pomoc rodzinom dysfunkcyj-	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawowanie przez wychowawców klas przy pomocy pedagoga szkolnego, opieki nad uczniami wywodzącymi się z rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo • Częste rozmowy wychowawcy i 	<p>Wychowawcy, pedagog szkolny</p> <p>Pedagog szkolny</p>	<p>Cały rok</p> <p>W ramach</p>

	nym i niewydolnym wychowawczo	<p>pedagoga szkolnego z rodzicami mającymi kłopoty wychowawcze z dziećmi, umożliwienie kontaktu z psychologiem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierowanie do właściwych instytucji udzielających pomocy wychowawczej • Zalecanie umówienia się uczniów chorych do właściwych placówek ZOZ , w tym także do Poradni Zdrowia Psychicznego 	<p>Dyrektor, pedagog szkolny</p> <p>Pielęgniarka</p>	<p>potrzeb</p> <p>W ramach potrzeb</p> <p>W ramach potrzeb</p>
	Utworzenie bazy danych o instytucjach udzielających pomocy uczniom, rodzicom i nauczycielom borykającym się z poważnymi problemami.	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie i wywieszenie na terenie szkoły w widocznym miejscu tablicy ukazującej etapy uzyskiwania pomocy • Przygotowanie ulotek informacyjnych przeznaczonych dla uczniów i rodziców • Utworzenie bazy danych o instytucjach udzielających specjalistycznej pomocy uczniom, rodzicom i nauczycielom – lista telefonów i adresów instytucji • Współpraca z instytucjami pozaszkolnymi działającymi na rzecz dziecka – Poradnia psychologiczno - pedagogiczna, Poradnia Zdrowia Psychicznego, ZOZ, MOPS, GOPS, MKRPA, Poradnia odwykowa, Towarzystwo Przyjaciół i Rodzin Dzieci Uzależnionych Powrót z „U” • Utworzenie na terenie szkoły Zespołu Profilaktyki Szkolnej 	<p>Dyrekcja szkoły Pedagog szkolny Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy, pielęgniarka</p> <p>Dyrekcja szkoły Pedagog szkolny Wychowawcy</p> <p>Wszyscy nauczyciele Pedagog szkolny</p> <p>Dyrekcja szkoły</p>	<p>Pazdzier- nik</p> <p>Styczeń</p> <p>Listopad</p> <p>W ramach potrzeb</p> <p>W ramach potrzeb</p>

STRATEGIA EWALUACYJNA

Ewaluacja oznacza systematyczne gromadzenie informacji na temat przeprowadzonych działań, w celu wykorzystania ich do modyfikacji i podwyższania skuteczności przyszłych działań. Wyróżniamy trzy rodzaje ewaluacji: **ewaluację celów** – czyli sprawdzanie, czy zaplanowane w programie cele zostały osiągnięte w zamierzonym czasie i przy wykorzystaniu zaplanowanych sposobów i środków; **ewaluację wyników** – czyli sprawdzanie wszystkich potencjalnych korzyści (takich, jak np. przyrost wiedzy, rozwój umiejętności i kompetencji, zmiany w postawach, zachowaniu i stylu życia), jakie odniosły osoby poddawane działaniom lub poniesionych strat oraz **ewaluację procesu** – czyli analizę programu działań, które umożliwiły lub utrudniły osiągnięcie celów i uzyskanie konkretnych wyników.

EWALUACJA DOTYCZY STANDARDÓW:

Standard 1: udział wszystkich zainteresowanych – ewaluacja powinna obejmować przedstawicieli wszystkich grup osób, które są zaangażowane w działania wychowawcze i profilaktyczne, a więc: kierownictwo szkoły, nauczycieli, szkolnych specjalistów, rodziców, uczniów, administrację, sponsorów itp.;

Standard 2: jednoznaczne określenie celu prowadzonej ewaluacji – przed rozpoczęciem badań ewaluacyjnych wszyscy zainteresowani powinni zostać poinformowani o celach ewaluacji, zleceńodawcach ewaluacji oraz planach dotyczących sposobów wykorzystania wyników ewaluacji;

Standard 3: ustalenie zasad ewaluacji – przed rozpoczęciem badań należy ustalić, kto jest odpowiedzialny za całość ewaluacji, czy będą zewnętrznymi konsultanci, kto przeprowadzi badania i kto dokona ich analizy, komu zostaną przedstawione wyniki ewaluacji i w jaki sposób będą zabezpieczone zgromadzone dane;

Opracowujemy i ewaluujemy program wychowawczo-profilaktyczny szkoły 34

Standard 4: jednoznaczne pytania – pytania dotyczące przeprowadzonych działań wychowawczych powinny być sformułowane w sposób jednoznaczny i powszechnie zrozumiały, aby odpowiedzi miały odpowiednią rzetelność, a wnioski z nich płynące można było wykorzystać do udoskonalania oddziaływań;

Standard 5: realistyczna metodologia badań ewaluacyjnych – metody gromadzenia danych ewaluacyjnych oraz zakres analiz powinien uwzględniać poziom wiedzy i umiejętności zespołu ewaluacyjnego;

Standard 6: uwzględnienie różnych punktów widzenia – gromadzenie danych ewaluacyjnych oraz dokonywanie interpretacji powinno uwzględniać różne punkty widzenia, a ich dopełnienie stanowić powinna konfrontacja opinii i wniosków;

Standard 7: bezpośrednia informacja zwrotna – wszystkie osoby objęte badaniami ewaluacyjnymi powinny otrzymać informacje zwrotne o uzyskanych wynikach badań;

Standard 8: brak presji czasowej – ewaluację należy prowadzić w taki sposób, aby zapewnić odpowiednią ilość czasu na prowadzenie badań, na analizę i interpretację wyników oraz na wyciągnięcie i wdrożenie wniosków;

Standard 9: dokumentacja ewaluacji – wszystkie działania ewaluacyjne powinny być dokumentowane, a ich dokumentacja przechowywana (w celach archiwizacyjnych i porównawczych) z zachowaniem zasad bezpieczeństwa;

Standard 10: powtarzalność ewaluacji – ewaluacja powinna być powtarzana w stałych odstępach czasowych, co umożliwi ocenę zmian i ich dynamiki, a w efekcie stymulowanie pozytywnych zjawisk odnoszących się do jakości funkcjonowania osób objętych oddziaływaniami wychowawczymi i profilaktycznymi.

Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego odbędzie się za pomocą metod i narzędzi:

- 1). Obserwacja
- 2). Wywiad
- 3). Papier/ołówek (ankieta, kwestionariusz, inwentarz)
- 4). Grupy fokusowe (dyskusja grupowa problemowa).
- 5). Analiza przypadku
- 6). Analiza dokumentacji.

Szczególną rolę ogrywać w tym procesie będzie osoba zbierająca informacje. Drugim wyznacznikiem jakości efektów tego kroku jest sposób gromadzenia informacji ewaluacyjnych – czy badania będą miały charakter indywidualny czy grupowy. Interpretacja wyników pozwoli na identyfikację określonych prawidłowości występujących w środowisku szkolnym. Następnie dokonana zostanie konfrontacja zamierzonych celów wychowawczych i profilaktycznych z osiągnięciami w tych wymiarach. Kolejny krok to modyfikacja programu wychowawczo-profilaktycznego.

Na podstawie: *Zbigniew B. Gaś, Wiesław Poleszak „Opracowujemy i ewaluujemy program wychowawczo-profilaktyczny szkoły”, Ośrodek Rozwoju Edukacji*

Materiały szkoleniowe dla nauczycieli konsultantów i doradców metodycznych „Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki oświatowej”.